Fylkesmannen i Nordland

Vår dato: 04.11.2020
Vår ref: 2020/3631
Deres dato: 03.06.2020
Deres ref:

SORTLAND GÅRD AS
Strandgata 13A
8400 SORTLAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elisabeth Nesheim-Hauge, 75531606

Tillatelse til utsetting av utenlandsk treslag til juletreproduksjon- Sortland gård AS - 15/1 - Sortland

Vi viser til søknad av 03.06.2020 og telefonsamtale 04.11.2020 om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til juletreproduksjon.

Vedtak
Sortland Gård AS gis tillatelse til utsetting av 15 000 fjelledelgran til juletreproduksjon på eiendom 15/1 i Sortland kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. Naturmangfoldloven § 30.

Vilkår for dispensasjonen:

- Alle trær i juletrefeltet skal hogges før de setter frø (seinest 20 år etter utplanting, men før hvis arten setter frø tidligere). Fylkesmannen skal ha melding når dette er gjort (vis til sak 2020/3631).
- Om det likevel skulle spre seg fjelledelgran ut fra juletrefeltet, så plikter søker å begrense spredningen. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avviklet, må trærne hogges.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2025.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

E-postadresse: fmnopost@fylkesmannen.no
Sikker melding: www.fylkesmannen.no/melding
Postadresse: Postboks 1405, 8002 Bodø
Besøksadresse: Statens Hus Moloveien 10
Telefon: 75 53 15 00
www.fylkesmannen.no/no
Org.nr. 974 764 687

Klagerett
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Fylkesmannen i Nordland.

Bakgrunn
Sortland Gård AS har i søknad 03.06.2020 søkt om tillatelse til utsetting av fjelledelgran til juletreproduksjon. Formålet ble beskrevet som planting av juletrær for «selvplukk». Det søkes om å sette ut 15 000 fjelledelgran på 25 daa på eiendom 15/1 i Sortland kommune. Over telefon ble det spesifisert at utsettingen av 15 000 fjelledelgran skal gjøres over maks 5 år. Lokaliteten har tidligere vært plantefelt med gran. Søker skriver at tiltaket vurderes å ikke ha noen innvirkning av betydning på det biologiske mangfoldet i området. Søker påpeker at trærne vil bli hogd før de setter frø. Det er ikke lagt frem plan for internkontroll.

Begrunnelse
Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert mulige naturverdier i selve juletrefeltene, og om man kan forvente spredning av fjelledelgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt juletrefeltene.

Generelt om spredningsrisiko for fjelledelgran:
Fjelledelgran er en nordamerikansk art som rundt 1900 ble innført til Vestlandet for tømmerproduksjon. I nyere tid har arten fått størst betydning i juletreproduksjon. Artsdatabanken oppgir at arten under norske forhold setter frø fra 20-års alderen, og at frøene spres med vind og fugl. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold*[1] kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Fjelledelgran har ofte høyest spredning til områdene rundt skoggrensa, og er best tilpasset boreal sone og noe kontinentale seksjoner. Artens økologiske effekter antas å bli mest markert i bjørkebeltet i fjellet og i boreal lauvskog nordover. Fjelledelgran er en klimaksart, noe som betyr at arten er tilpasset konkurranse og skygge fra andre planter. Dermed kan den etablere seg i uforstyrra skog[2]. I Norge har arten moderat invasjonspotensial og liten økologisk effekt. Dermed har artsdatabanken vurdert fjelledelgran til å være en art med lav risiko (LO).

Det omsøkte arealet:
Lokaliteten som er omsøkt for utplanting er tidligere plantefelt av gran. Vi antar dermed at det ikke er betydelige naturverdier i selve plantefeltet.

Områdene rundt det omsøkte arealet:
I plantefeltets nærområde er det ikke registrert spesielle naturverdier (MiS- figurer, nøkkelbiotoper, viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter). Nærmeste registrerte viktige naturtype er tre lokaliteter med naturbeitemark med verdi B (viktig). Disse er mellom 1,6 og 2 km fra omsøkte areal. Det er ikke kjent at fjelledelgran etablerer seg i naturbeitemark.

---

[1] Sandvik, H. 2012. Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold. DN-utredning 8-2012
[2] Shea, K.L. 1985. Demographic aspects of coexistence in Engelmann spruce and subalpine fir. American Journal of Botany, 72, 1823–1833

Vår vurdering
Det antas å ikke være betydelige naturverdier i plantefeltet, det er ikke registrert viktige naturtyper i området som er sårbare for spredning av fjelledelgran og trærne skal hogges før de setter frø. Med bakgrunn i dette, samt at fjelledelgran generelt sett utgjør lav økologisk risiko, ser vi ikke at utplanting til juletreproduksjon i det omsøkte plantefeltet vil gi en økt samla belastning i plantefeltenes nærområder.

For å hindre negative følger for naturen er det viktig å være føre var og sikre at treslaget ikke spres utenfor juletrefeltet. Det er derfor satt en del vilkår for tillatelsen. Forutsatt at vilkårene følges mener vi at tiltaket gir liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samla vurdering er derfor at tiltaket kan tillates.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Elisabeth Nesheim-Hauge
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Sortland kommune Postboks 117 8401 Sortland